

Etusivu>Sinun oikeutesi>Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Tämän sivun alkukielistä versiota [bg](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomenntaan parhaillaan.

bulgaria

Swipe to change

Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Bulgaria

Näillä sivuilla kerrotaan, mitä tapahtuu, kun rikoksesta epäilty tai syytetty henkilö joutuu oikeuteen. Liikenne rikkomuksista, joista määrätään yleensä sakkorangaistus, kerrotaan tietosivulla 5. Tietoja rikoksen uhrin oikeuksista löytyy täältä.

Lyhyt yhteenveto rikosoikeudenkäyntimenettelyistä

Rikosprosessi käsittää Bulgariassa kaksi vaihetta: valmistelun ja oikeudenkäynnin.

Valmistelun tarkoituksena on kerätä rikostutkinnan avulla todisteita, jotka joko vahvistavat tai kumoavat oletuksen siitä, että tietty henkilö on tehnyt tietyn rikoksen. Rikostutkinnan suorittavat tutkintatuomarit tai poliisi syyttäjän valvonnassa. Tavoitteena on valmistella asiaa ja auttaa syyttäjää ratkaisemaan, onko epäiltyä vastaan perusteltua nostaa syyte oikeudessa vai päätetäänkö menettely.

Oikeudenkäynti alkaa, kun syyttäjä nostaa oikeudessa syytteen henkilötä vastaan tämän tekemästä rikoksesta. Vastapuolet ovat mukana oikeudenkäynnissä, ja syyttäjällä, vastaajalla ja puolustusasianajajalla on yhtäläiset prosessuaaliset oikeudet. Tuomioistuin tutkii syyttäjän esittämät todisteet, mutta se voi osapuolten pyynnöstä tai omasta aloitteestaan koota ja tutkia uusia todisteita totuutta selvittäessään.

Oikeudenkäynnin päätteeksi annetaan tuomio, jossa vastaaja tuomitaan ja hänelle määrätään rangaistus tai vastaaja todetaan syyttömäksi.

Rikosoikeudenkäyntimenettelyjen eri vaiheet ja vastaajan oikeudet niissä on esitetty yksityiskohtaisesti tietosivuilla. Esitetyt tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia, eivätkä ne korvaa oikeudellista neuvontaa.

Euroopan komission rooli

Euroopan komissiolla ei ole toimivaltaa rikosoikeudenkäyntimenettelyissä jäsenvaltioissa, eikä se siksi voi auttaa valituksen tekemisessä. Näillä sivuilla on tietoa siitä, keneen voi ottaa yhteyttä ja miten tulee menetellä.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

2 – Oikeuteni rikostutkinnan aikana ja ennen oikeudenkäynnin alkua

Rikostutkinta (mukaan lukien syytteen nostaminen ja kuulustelu)

Pidätys (mukaan lukien eurooppalainen pidätysmääräys)

Ensimmäinen oikeuskäsittely

Vangitseminen tai vapauttaminen

Syyttäjän valmistautuminen oikeudenkäyntiin

Puolustuksen valmistautuminen oikeudenkäyntiin

Toimenpiteet syytteen pakoiluun estämiseksi

Maastapoistumiskielto

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

Suojellun todistajan kuuleminen

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päättyttyä

5 – Vähäiset liikenne rikkomukset

Linkkejä

Rikosprosessilaki

Päivitetty viimeksi: 10/05/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

Jos joutuu rikosoikeudenkäynnin osapuoleksi, on erittäin tärkeää saada riippumatonta oikeudellista neuvontaa. Näillä sivuilla kerrotaan, milloin ja missä olosuhteissa rikoksesta epäillyllä on oikeus asianajajaan ja mitä asianajaja tekee hänen hyväkseen. Tällä yleissivulla kerrotaan, miten asianajajan löytää ja miten hän saa palkkionsa, jos asiakkaalla ei ole varaa maksaa sitä.

Kuinka löydän asianajajan

Jos uskoo tarvitsevänsä asianajajaa, muttei tunne asianajajia, voi valita jonkun asuinalueensa piirituomioistuimessa työskentelevistä asianajajista. Bulgarian 27 asianajajajärjestön yhteystiedot ovat saatavilla [ylimmän asianajajaneuvoston verkkosivuilla](#). Pidätetyllä on oikeus tavata asianajaja välittömästi pidätyksen jälkeen. Pidätetyllä on pidätyksen jälkeen myös oikeus ottaa yhteyttä sukulaiseen tai ystävään, ja hän voi pyytää heitä palkkaamaan asianajajan.

Asianajajan palkkion maksaminen

Jos valitsee itse asianajajansa, joutuu maksamaan hänen palveluistaan asianajajan kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen mukaisesti.

Jos vastaajalla ei ole varaa maksaa asianajajan palkkiota, mutta hän haluaa asianajajan ja oikeuden toteutuminen edellyttää sitä, hänellä on oikeus maksuttomaan oikeusapuun. Maksutonta oikeusapua voidaan antaa joko vastaajan pyynnöstä tai lain nojalla, jos vastaajalla on oltava puolustus. Prosessin vaiheesta riippuen (ks. [tietosivu 1](#)) päätöksen maksuttomasta oikeusavusta tekee joko syyttäjä (valmisteluvaiheessa) tai tuomioistuin (oikeudenkäynnin aikana) arvioituaan vastaajan varallisuustilanteen.

Jos vastaaja tarvitsee oikeudellista neuvontaa, syyttäjä tai tuomioistuin välittää viipymättä päätöksensä asiaankuuluvan asianajajajärjestön neuvostolle, joka nimeää vastaajalle asianajajan. Jos vastaaja tuomitaan, hänen on korvattava asianajajalle maksettu summa.

Linkkejä

[Asianajajalaki](#)

[Oikeusapu koskeva laki](#)

[Rikosprosessilaki](#)

[Kansallinen oikeusaputoimisto](#)

[Ylin asianajajaneuvosto](#)

Päivitetty viimeksi: 10/05/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

2 – Oikeuteni rikostutkinnan aikana ja ennen oikeudenkäynnin alkua Rikostutkinnan tarkoitus

Rikostutkinnassa kootaan todisteita, jotka joko vahvistavat tai kumoavat oletuksen siitä, että henkilö on tehnyt rikoksen. Rikostutkinta voidaan aloittaa tutkintaviranomaisille tulleen rikosilmoituksen perusteella tai tutkintaviranomaisten hallussa olevien rikokseen viittaavien tietojen perusteella. Tutkinta voidaan aloittaa myös, jos poliisi saa jonkun kiinni rikoksesta itse teossa.

Tavallisesti poliisi hoitaa rikostutkinnan kaikki vaiheet. Jotkin tapaukset hoitaa tutkintatuomari tai syyttäjä. Ainoastaan syyttäjä voi kuitenkin ohjata ja valvoa rikostutkintaa.

Oikeudenkäyntiä edeltävät vaiheet

Rikostutkinta (mukaan lukien syytteiden nostaminen ja kuulustelu)

Tutkintaviranomaiset pyrkivät kokoamaan todisteita, jotka joko vahvistavat tai kumoavat oletuksen siitä, että rikos on tehty. Jos todisteita saadaan kokoon riittävästi sen oletuksen tueksi, että rikoksen on tehnyt tietty henkilö, tutkivan virkamiehen on annettava asia tiedoksi kyseiselle henkilölle kirjallisesti.

Henkilön on allekirjoitettava tiedoksianto. Heti tämän jälkeen epäiltyä henkilöä kuulustellaan.

Pidätys

Jos poliisi löytää todisteita, jotka viittaavat siihen, että henkilö on tehnyt rikoksen, poliisi voi pidättää kyseisen henkilön enintään 24 tunniksi. Ainoastaan syyttäjä voi päättää, onko pidätystä jatkettava, mutta pidätystä voidaan jatkaa enintään 72 tuntia. Muussa tapauksessa pidätetty on vapautettava. Poliisin suorittaman pidätyksen tarkoituksena on selvittää, onko henkilöä syytettävä. Syyttäjän tekemällä pidätyksen jatkamisella varmistetaan epäillyn läsnäolo ensimmäisessä oikeuskäsittelyssä.

Ensimmäinen oikeuskäsittely

Periaatteessa syyttäjä päättää, millaista toimenpidettä vastaajaan sovelletaan [syytteen pakoilun estämiseksi](#). Jos syyttäjä kuitenkin päättää, että [syytteen pakoilu estetään](#) tutkintavankeudella tai kotiarestilla, syyttäjä esittää tästä pyynnön tuomioistuimelle ja varmistaa, että vastaaja ilmestyy oikeuteen.

Vangitseminen tai vapauttaminen

Jos vastaaja viedään oikeuteen, ainoastaan tuomioistuin voi päättää, onko [toimenpide syytteen pakoilun estämiseksi](#) vangitseminen vai kotiaresti vai onko pidätetty vapautettava.

Syyttäjän valmistautuminen oikeudenkäyntiin

Kun rikostutkinta on saatu päätökseen, tutkiva virkamies lähettää kootun todistusaineiston syyttäjälle. Syyttäjä tutkii todistusaineiston ja päättää, onko oletus siitä, että rikos on tehty, osoitettu niin, ettei siitä jää varteenotettavaa epäilyä. Vain tällöin syyttäjä voi nostaa syytteen tuomioistuimessa. Muutoin syyttäjä luopuu syytteestä.

Puolustuksen valmistautuminen oikeudenkäyntiin

Kun vastaajalle ja puolustusasianajajalle on ilmoitettu syytteistä, puolustusasianajaja voi hankkia vastaajaa puoltavia todisteita. Rikostutkinnan päätteeksi tutkivan virkamiehen on annettava vastaajan ja puolustusasianajajan pyynnöstä kaikki koottu todistusaineisto heidän tutustuttavakseen sekä riittävästi aikaa todistusaineiston tutkimiseen.

Oikeuteni rikostutkinnan aikana

Pidätys, ensimmäinen oikeuskäsittely ja vangitseminen ovat mahdollisia, mutteivät välttämättömiä. Seuraavien linkkien kautta löytyy lisätietoa vastaajan oikeuksista kussakin vaiheessa:

[Rikostutkinta \(mukaan lukien syytteen nostaminen ja kuulustelu\) \(1\)](#)

[Pidätys \(mukaan lukien eurooppalainen pidätysmääräys\) \(2\)](#)

[Ensimmäinen oikeuskäsittely \(3\)](#)

[Vangitseminen tai vapauttaminen \(4\)](#)

[Syyttäjän valmistautuminen oikeudenkäyntiin \(5\)](#)

[Puolustuksen valmistautuminen oikeudenkäyntiin \(6\)](#)

[Toimenpiteet syytteen pakoilun estämiseksi \(7\)](#)

[Maastapoistumiskielto \(8\)](#)

[Rikostutkinta \(mukaan lukien syytteen nostaminen ja kuulustelu\) \(1\)](#)

Mitä tietoja minulle annetaan siitä, mitä tapahtuu?

Jos epäiltyä vastaan löydetään riittävästi todisteita, tutkiva virkamies kutsuu hänet paikalle ja antaa hänelle kirjallisen tiedoksiannon rikoksesta, josta häntä epäillään. Virkamiehen on kerrottava epäilylle välittömästi tämän jälkeen epäillyn oikeuksista rikostutkinnan aikana. Epäilty allekirjoittaa asiakirjan, josta käy ilmi, että hänelle on kerrottu hänen oikeuksistaan.

Hankitaanko paikalle tulkki, jos en osaa bulgariaa?

Kyllä. Epäilty voi kieltäytyä allekirjoittamasta asiakirjaa, jossa syyte annetaan tiedoksi, ellei paikalla ole tulkkiä. Tulkki avustaa epäiltyä koko rikostutkinnan ajan. Epäillyn ei tarvitse maksaa tulkin palkkiota.

Missä vaiheessa voin keskustella asianajajan kanssa?

Kun epäilty kutsutaan syytteiden tiedoksiintoon, tutkivan virkamiehen on kerrottava samalla, että epäilty voi saapua paikalle asianajajan kanssa. Tutkivan virkamiehen on annettava epäilylle riittävästi aikaa, jotta tämä voi ottaa yhteyttä asianajajaan. [Rikosprosessilaissa](#) määritetään, milloin epäilyllä on oltava puolustus. Asianajajan valinnasta ja oikeudesta maksuttomaan oikeusapuun on lisätietoa [täällä](#). Epäilyllä on oikeus tavata asianajaja ja keskustella hänen kanssaan kahden. Jos epäilty ei osaa kieltä, hän voi käyttää tulkkiä.

Pyydetäänkö minulta tietoja? Pitääkö minun antaa tietoja?

Tutkiva virkamies kuulustelee epäiltyä heti, kun hänelle on kerrottu syyteistä. Epäilty voi joko puhua tai vaieta syytteiden osalta. Hän voi myös antaa selvityksiä myöhemmin milloin tahansa rikostutkinnan aikana.

Entä jos sanon jotain, josta on minulle haittaa?

Tunnustus voi johtaa lievempään rangaistukseen. Vaikeneminen ei voi pahentaa tilannetta. Tuomioistuin ei voi tuomita vastaajaa pelkän tunnustuksen perusteella.

Asun ulkomailla. Onko minun oltava läsnä tutkinnan aikana?

Vastaajana epäillyn on oltava tutkintaviranomaisten käytettävissä. Tätä varten epäiltyyn voidaan soveltaa [toimenpidettä syytteen pakoilun estämiseksi](#).

Rikostutkinta voidaan suorittaa, vaikka epäilty ei ole maassa, jos

epäillyn asuinpaikka ei ole tiedossa

epäiltyä ei voida kutsua paikalle muista syistä

epäilty ei saavu paikalle kutsusta huolimatta eikä ilmoita mitään pätevää syytä asialle.

Tällöin epäillylle nimetään puolustusasianajaja [täällä](#) kuvatun menettelyn mukaisesti.

Epäiltyä voidaan kuulustella videoyhteyden välityksellä, jos hän ei ole maassa eikä tästä ole haittaa rikostutkinnalle. Epäillyllä on tällaisessa kuulustelussa edellä luetellut oikeudet.

Voidaanko minut palauttaa kotimaahan?

Kyllä, mutta vain [rikosprosessilaissa](#) säädetyn edellytyksin. Vastaaja tarvitsee asianajajan apua.

Määritetäänkö minut tutkintavankeuteen vai vapautetaan minut?

Vastaaja voidaan määrätä pidettäväksi tutkintavankeudessa. Lisätietoja asiasta on kohdissa [Ensimmäinen oikeuskäsittely \(3\)](#) ja [Vangitseminen tai vapauttaminen \(4\)](#).

Voinko poistua maasta rikostutkinnan aikana?

Epäilty voi poistua maasta, jos hän ei ole tutkintavankeudessa, mutta hänen on ilmoitettava asiasta tutkintaviranomaiselle. Jos viranomaiset uskovat, että epäilty pyrkii pakoilemaan tutkintaa, häntä [voidaan kieltää poistumasta maasta](#).

Pyydetäänkö minulta sormenjäljet, DNA-näyte (esim. hius- tai sylkinäyte) tai muita ruumiinesteitä?

Epäillyltä voidaan pyytää tällaisia näytteitä, jos niitä ei voida saada millään muulla tavalla. Epäillyn on annettava näytteet. Jos epäilty kieltäytyy, näytteet otetaan pakkokeinoin tuomioistuimen luvalla. Kehon sisäisen näytteen ottaa lääkäri. Epäillyllä on oikeus saada tietoa menettelystä tutkivalta virkamieheltä.

Tehdäänkö henkilöntarkastus?

Tutkiva virkamies voi määrätä henkilöntarkastuksen todisteiden keräämiseksi tai sellaisten esineiden takavarikoimiseksi, jotka saattavat häiritä rikostutkintaa tai auttaa epäiltyä pakenemaan. Tarkastukseen on saatava tuomioistuimen lupa tai jälkikäteinen hyväksyntä. Vastaajalla on oikeus nähdä sekä tarkastuspöytäkirja että tuomioistuimen päätös.

Voidaanko kodissani, liikeiloissani tai esimerkiksi autossani tehdä kotietsintä?

Ks. edelliseen kysymykseen annettu vastaus.

Voinko tunnustaa syyllisyyteni kaikkiin syytteisiin tai osaan niistä ennen oikeudenkäyntiä?

Epäilty voi tunnustaa syyllisyytensä ensimmäisessä kuulustelussa kuultuaan, mistä häntä syytetään. Tunnustamisesta ja siihen liittyvistä oikeuksista on annettu tarkempia tietoja aiemmin tällä sivulla.

Voivatko syytteet muuttua ennen oikeudenkäyntiä?

Jos uusia todisteita ilmenee, syytteet voivat muuttua. Vastaajalle on ilmoitettava välittömästi uusista syytteistä, ja häntä on kuulusteltava niiden osalta.

Voidaanko minua syyttää rikoksesta, josta minua on jo syytetty toisessa jäsenvaltiossa?

Kyllä, ellei voimassa olevissa kansainvälisissä sopimuksissa, joissa Bulgaria on sopimuspuolena, muuta määrätä.

Pyydetäänkö rikosrekisteritietojani?

Kyllä pyydetään, eikä tähän tarvita vastaajan suostumusta.

Pidätys (mukaan lukien eurooppalainen pidätysmääräys) (2)

Mitä tietoja minulle annetaan siitä, mitä tapahtuu?

Pidätyksen määräaika poliisi. Epäiltyä voidaan pitää pidätettynä enintään 24 tuntia. Pidättämisen perusteet on esitetty pidätysmääräyksessä. Pidätetyllä on oikeus tietää perusteet, nähdä määräys ja allekirjoittaa se. Poliisin on päästettävä pidätetty vapaaksi heti, kun hänen pidättämiseensä ei ole enää syytä.

Hankitaan paikalle tulkki, jos en osaa kieltä?

Epäillyllä on oikeus saada tietää pidätyksensä syyt heti, vaikka hän ei osaisi kieltä. Tulkin palveluja voi käyttää maksutta.

Missä vaiheessa voin keskustella asianajajan kanssa?

Epäilty voi ottaa yhteyttä asianajajaan pidätyksen tapahtuessa. Lisätietoja löytyy [täältä](#).

Pyydetäänkö minulta tietoja? Pitääkö minun antaa tietoja?

Epäiltyä voidaan pyytää antamaan tietoja pidätyksen yhteydessä. Epäilty voi antaa tietoja, mutta tietojen antaminen ei ole pakollista.

Entä jos sanon jotain, josta on minulle haittaa?

Epäillyn tässä vaiheessa antamia tietoja ei hyväksytä todisteiksi. Niitä ei voida siis käyttää epäiltyä vastaan. Ainoastaan heti syytteiden tiedoksiantamisen jälkeen pidettävässä kuulustelussa annettuja tietoja voidaan käyttää todisteina. Lisätietoja löytyy kohdasta [Rikostutkinta \(mukaan lukien syytteen nostaminen ja kuulustelu\) \(1\)](#).

Voinko ottaa yhteyttä perheenjäseneen tai ystävään?

Kyllä. Poliisin on välittömästi ilmoitettava pidätyksestä pidätetyn haluamalle henkilölle.

Voinko tavata tarvittaessa lääkärin?

Epäillyllä on oikeus saada lääkärinhoitoa tarvittaessa. Poliisi hankkii epäillylle lääkärin.

Voinko ulkomaalaisena ottaa yhteyttä kotimaani suurlähetystöön?

Pidätetty voi ottaa yhteyttä kotimaansa konsulaattiin. Pidättävän viranomaisen on kerrottava tästä oikeudesta pidätetylle välittömästi.

Tehdäänkö henkilöntarkastus?

Pidätyksen jälkeen tehdään henkilöntarkastus. Tuomioistuimen on annettava myöhemmin hyväksyntänsä sille, että pidätetyltä löydettyä henkilökohtaista omaisuutta voidaan käyttää todisteena. Pidätetyllä on oikeus nähdä tarkastuspöytäkirja.

Voinko valittaa pidätyksestä?

Pidätetty voi riitauttaa poliisin suorittaman pidätyksen laillisuuden valittamalla asiasta tuomioistuimeen. Tuomioistuin tekee valituksesta ratkaisun välittömästi.

Mitä tapahtuu, jos minut pidätetään eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla?

Jos jäsenvaltio antaa epäiltyä koskevan [eurooppalaisen pidätysmääräyksen](#), epäilty voidaan pidättää toisessa jäsenvaltiossa ja luovuttaa pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon tuomarin suorittama kuuleminen. Kuulemisessa pidätetyllä on oikeus asianajajaan ja tarvittaessa myös tulkkiin.

Ensimmäinen oikeuskäsittely (3)

Miksi ensimmäinen oikeuskäsittely pidetään?

Kun vastaajalle kerrotaan häntä vastaan nostettavat syytteet, syyttäjät voi pyytää, että vastaaja pidetään tutkintavankeudessa tai asetetaan kotiarestiin [syytteen pakoilun estämiseksi](#). Kummastakin toimenpiteestä päättää tuomioistuin syyttäjän ehdotuksesta. Vastaajan on oltava läsnä tuomioistuimen päättäessä tällaisesta toimenpiteestä, koska sitä ei voida toteuttaa vastaajan poissa ollessa.

Millainen rooli eri osapuolilla on?

Syyttäjän tehtävänä on varmistaa, että vastaaja ilmaantuu oikeuteen. Kun vastaaja on poliisin hallussa, syyttäjä voi jatkaa pidätystä enintään 72 tuntia. Pidätyksen ainoana tarkoituksena on varmistaa, että vastaaja ilmaantuu oikeuteen kyseisten 72 tunnin aikana. Tuomioistuin kuulee vastaajaa, tutkii kootut todisteet ja päättää lakia noudattaen, vangitaanko vai vapautetaanko vastaaja.

Mitä tietoja minulle annetaan siitä, mitä tapahtuu?

Vastaajalla on oikeus saada kuulla syyttäjältä, miksi hänet on pidätetty ja milloin hänet viedään oikeuteen.

Hankitaanko paikalle tulkki, jos en osaa kieltä?

Jos vastaaja ei osaa kieltä, hän voi käyttää oikeuskäsittelyssä tulkkia maksutta.

Missä vaiheessa voin keskustella asianajajan kanssa?

Vastaaja voi ottaa yhteyttä asianajajaan ennen ensimmäistä oikeuskäsittelyä. Asianajajan valinnasta ja oikeudesta maksuttomaan oikeusapuun on lisätietoja [täällä](#).

Pyydetäänkö minulta tietoja? Pitääkö minun antaa tietoja?

Tuomioistuin pyytää vahvistamaan henkilötiedot. Vastaajalla on oikeus tulla kuulluksi tuomioistuimessa siitä, pitäisikö hänet vangita vai vapauttaa. Asianajaja neuvoo, mitä kannattaa sanoa.

Entä jos sanon jotain, josta on minulle haittaa?

Vastaajan tässä vaiheessa antamia tietoja ei voida hyväksyä todisteiksi. Näin ollen mitään vastaajan sanomista ei voida käyttää häntä itseään vastaan.

Saanko tietää, mitä todisteita minua vastaan on esitetty?

Sekä vastaajalla että hänen asianajajallaan on oikeus tutustua todisteisiin, joiden perusteella syyttäjä on vaatinut vastaajan pidätystä. Vastaajalle on annettava riittävästi aikaa todisteiden tutkimiseen ennen oikeuskäsittelyä.

Pyydetäänkö rikosrekisteritietojani?

Tuomioistuin pyytää rikosrekisteriä nähtäväksi, eikä tähän tarvita vastaajan suostumusta.

Vangitseminen tai vapauttaminen (4)

Mitä tietoja minulle annetaan siitä, mitä tapahtuu?

Kun tuomioistuin on tutkinut kootun aineiston ja kuullut syyttäjää, vastaajan asianajajaa ja vastaajaa, se ilmoittaa päätöksensä samassa istunnossa.

Ensimmäisessä oikeuskäsittelyssä tuomioistuin voi

päättää, mitä **toimenpidettä syytteen pakoilun estämiseksi** sovelletaan, eli määrätäkö vastaaja tutkintavankeuteen tai pannaanko hänet kotiarestiin

päättää lievemmästä **toimenpiteestä syytteen pakoilun estämiseksi** ja vapauttaa vastaajan

vapauttaa vastaajan määräämättä **toimenpidettä syytteen pakoilun estämiseksi**.

Tässä käsittelyssä tuomioistuin ei ratkaise sitä, miten hyvin perusteltuja vastaajaa vastaan esitetyt syytteet ovat.

Voinko ottaa yhteyttä perheenjäseneen tai ystävään?

Jos tuomioistuin määrää vastaajan pidettäväksi tutkintavankeudessa, hänen perheelleen ilmoitetaan asiasta välittömästi.

Voinko tavata tarvittaessa lääkärin?

Tutkintavangilla on oikeus tarvittaessa lääkärinhoitoon.

Voinko ulkomaalaisena ottaa yhteyttä maani suurlähetystöön?

Jos vastaaja vangitaan, tuomioistuin määrää, että Bulgarian ulkoministeriölle ilmoitetaan asiasta viipymättä, niin että se voi ottaa yhteyttä vastaajan kotimaan konsulaattiin.

Voinko hakea muutosta päätökseen?

Vastaaja voi hakea muutosta vangitsemista tai vapauttamista koskevaan tuomioistuimen päätökseen kolmen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

Muutoksenhakutuomioistuin käsittelee hakemuksen seitsemän päivän kuluessa ensimmäisessä oikeusasteessa tehdyn päätöksen julistamisesta. Sen päätös on lopullinen.

Syyttäjän valmistautuminen oikeudenkäyntiin (5)

Tämän vaiheen tarkoitus

Tämä vaihe tulee sen jälkeen, kun rikostutkinta on saatu päätökseen (lisätietoja rikostutkinnasta löytyy [täältä](#)). Syyttäjä tutkii kootun todistusaineiston ja ratkaisee, onko oletus rikoksen tekemisestä osoitettu toteen niin, ettei siitä jää epäilystä. Vain tässä tapauksessa asia voidaan viedä tuomioistuimeen rikosoikeudenkäyntiä varten.

Kuka on pääosassa?

Syyttäjä. Tässä vaiheessa syyttäjä päättää, viedäänkö asia oikeuteen. Syyttäjä voi lopettaa oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn, jos tästä on säädetty laissa. Tällöin asiaa ei viedä oikeuteen. Syyttäjä voi myös keskeyttää oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn, jos tämä on sallittu laissa. Menettely jatkuu, kun keskeyttämisen syyt eivät ole enää voimassa. Jos syyttäjä havaitsee epäkohtia tavassa, jolla vastaajan on annettu tutkia rikostutkinta-aineistoa, syyttäjä voi palauttaa asian tutkivalle virkamiehelle asian korjaamiseksi tai syyttäjä voi korjata asian itse.

Miten saan tietää, mitä tapahtuu?

Jos syyte nostetaan oikeudessa, tuomioistuin lähettää vastaajalle jäljennöksen syytekirjelmästä. Jos syyttäjä lopettaa tai keskeyttää menettelyn, syyttäjä lähettää jäljennöksen päätöksestään.

Voinko hakea muutosta päätökseen?

Vastaaja voi hakea tuomioistuimelta muutosta menettelyn lopettamista koskevaan syyttäjän päätökseen seitsemän päivän kuluessa jäljennöksen saamisesta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkii muutoksenhakemuksen seitsemän päivän kuluessa sen jättämisestä. Tuomioistuimen ratkaisuun voi hakea muutosta muutoksenhakutuomioistuimelta, joka tekee lopullisen päätöksen. Vastaaja voi hakea tuomioistuimelta muutosta myös menettelyn keskeyttämistä koskevaan syyttäjän päätöksestä. Tällöin tuomioistuimen päätös on lopullinen.

Saanko mitään lisätietoja?

Jos syyttäjä havaitsee virheen tavassa, jolla vastaajan on annettu tutkia rikostutkinta-aineistoa, ja palauttaa asian tutkivalle virkamiehelle rikkomuksen korjaamiseksi tai korjaa asian itse, vastaajalla on oikeus saada tietoa kyseisistä lisätoimista.

Puolustuksen valmistautuminen oikeudenkäyntiin (6)

Tämän vaiheen tarkoitus

Tarkoituksena on, että vastaaja ja hänen asianajajansa tutkivat rikostutkinnan päätyttyä kaikki sen aikana kootut todisteet, myös vastaajaa puoltavat todisteet. Näin vastaaja saa tietää, mitkä todisteet tukevat syyttäjää syytteen nostamisessa oikeudessa. Tämä auttaa vastaajaa ja hänen asianajajansa järjestämään puolustuksen oikeudenkäynnin aikana.

Miten saan tietää, mitä tapahtuu?

Kun rikostutkinta on päättynyt, tutkiva virkamies ilmoittaa pyynnöstä vastaajalle ja hänen asianajajalleen, missä ja milloin vastaaja voi tutkia todisteet, ennen kuin rikostutkinta-aineisto lähetetään syyttäjälle. Vastaajalla ja hänen asianajajallaan on oikeus saada riittävästi aikaa tätä varten.

Hankitaanko paikalle tulkki, jos en osaa kieltä?

Jos vastaaja ei osaa kieltä, hän tutkii todisteet tulkin läsnä ollessa. Vastaajan ei tarvitse maksaa tulkkauksesta.

Pyydetäänkö minulta tietoja? Pitääkö minun antaa tietoja?

Tässä vaiheessa vastaajaa ei kuulustella eikä hänen tarvitse antaa mitään tietoja.

Mitä tietoja minulle annetaan?

Vastaaja voi tutustua kaikkiin koottuihin todisteisiin ja lukea todistajanlausunnot. Vastaajan asianajaja selittää todisteiden merkityksen.

Mitkä ovat oikeuteni, kun olen nähnyt todisteet?

Vastaaja voi pyytää asianajajansa avustuksella uusien todisteita ja esittää huomautuksia tai vastalauseita rikostutkintaan liittyvistä toimista. Tutkiva virkamies kirjaa pyynnöt, huomautukset ja vastalauseet, ja syyttäjä päättää, ovatko ne perusteltuja.

Mitä tapahtuu, jos pyyntöni, huomautukseni tai vastalauseeni ovat perusteltuja?

Syyttäjä antaa tutkivalle virkamiehelle ohjeet lisätoimien toteuttamiseksi rikostutkinnassa. Vastaajalla on oikeus saada tieto tällaisista toimista ja mahdollisista uusista todisteista edellä kuvatun menettelyn mukaisesti.

Toimenpiteet syytteen pakoilun estämiseksi (7)

Vastaajaan voidaan kohdistaa pakkokeinoja, jos todisteiden perusteella voidaan varteenotettavasti olettaa, että vastaaja on tehnyt rikoksen, josta häntä syytetään. Näillä toimenpiteillä pyritään estämään vastaajaa piiloutumasta, tekemästä uutta rikosta tai haittaamasta mahdollisen tuomion täytäntöönpanoa.

Toimenpiteet syytteen pakoilun estämiseksi ovat seuraavat:

Allekirjoittaminen – vastaaja lupaa olla lähtemättä asuinpaikastaan ilman toimivaltaisen viranomaisen lupaa.

Takuut – vastaaja maksaa tietyn summan käteisenä tai arvopapereina. Jos vastaaja piiloutuu, summa takavarikoidaan ja vastaajaan kohdistetaan ankarammat toimenpiteet.

Kotiaaresti – vastaajaa kielletään lähtemästä kotoa ilman lupaa.

Tutkintavankeus – vastaaja pidetään pakkokeinoin eristyksessä.

Tutkintavankeus pidetään poliisin tiloissa tai vankilassa.

Vastaajalla on oikeus tietää allekirjoitustaan vastaan, mitä toimenpidettä syytteen pakoilun estämiseksi sovelletaan. Allekirjoittamisesta ja takuista määrää syyttäjä. Kotiaarestista ja tutkintavankeudesta päättää tuomioistuimien syyttäjän pyynnöstä. Toimenpide perustuu syytteen vakavuuteen, todistusaineistoon ja vastaajan henkilökohtaiseen asemaan. Samojen seikkojen perusteella voidaan myös päättää, ettei vastaajan kohdisteta tällaisia toimenpiteitä.

Toimenpidettä syytteen pakoilun estämiseksi ei voida määrätä vastaajan poissa ollessa. Tuomioistuimen on otettava huomioon vastaajan mahdollisesti esittämä hakemus tutkintavankeuden tai kotiarestin korvaamisesta lievemmällä toimenpiteillä.

Poliisin suorittama pidätys ja syyttäjän määräämä pidätyksen jatkaminen enintään 72 tunnilla ovat valmistelevia toimenpiteitä, mutteivät lain mukaan toimenpiteitä syytteen pakoilun estämiseksi.

Maastapoistumiskielto (8)

Jos henkilöä syytetään rikoksesta, josta voidaan määrätä yli viiden vuoden vankeusrangaus, syyttäjä voi kieltää häntä poistumasta Bulgariasta ilman viranomaisten lupaa. Kiellosta ilmoitetaan välittömästi rajanylityspaikoille. Toimenpiteellä on tarkoitus estää syytettyä pakoilemasta rikostutkintaa.

Syytetty tai hänen asianajajansa voi pyytää syyttäjää sallimaan maasta poistumisen kerran tietyksi määräajaksi. Syyttäjä antaa vastauksen kolmen päivän kuluessa pyynnön saamisesta. Jos pyyntö evätään, syytetyllä on oikeus hakea päätökseen muutosta tuomioistuimelta. Tuomioistuimen käsittelee pyynnön välittömästi järjestämättä kuulemista. Tuomioistuimien voi vahvistaa syyttäjän ratkaisun tai antaa luvan poistua maasta määräajaksi. Tuomioistuimen päätös on lopullinen.

Syytetty ja hänen asianajajansa voivat myös pyytää tuomioistuinta kumoamaan maastapoistumiskiellon. Tuomioistuin kumoaa kiellon, jos sen mielestä ei ole vaaraa, että syytetty piiloutuu ulkomaille.

Edellä mainituissa tuomioistuinmenettelyissä ei tutkita syytteen perusteita.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#)

[Laki sisäministeriöstä](#)

[Laki luovutuksesta ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä](#)

[Sisäministeriötä koskevan lain täytäntöönpanoasetukset](#)

Päivitetty viimeksi: 10/05/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

Missä ja miten oikeudenkäynti pidetään?

Bulgarian [rikosprosessilaissa](#) määritellään, onko asian käsittelevä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin piirituomioistuin vai maakuntatuomioistuin.

Lisätietoja tuomioistuinmista on saatavilla [ylimmän tuomioistuinneuvoston](#) verkkosivuilla.

Oikeudenkäynti on periaatteessa julkinen. Koko oikeudenkäynti tai yksittäisiä kuulemisia on kuitenkin mahdollista käydä suljetuin ovin. Näin tehdään valtiosalaisuuksien, yleisen moraalien tai suojellun todistajan henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Syytteen vakavuudesta riippuen asian ratkaisee joko yksi tuomari tai yksi tuomari ja kaksi lautamiestä yhdessä. Vakavimmissa rikoksissa asian käsittelevät kaksi tuomaria ja kolme lautamiestä. Tuomarilla ja lautamiehillä on yhtäläinen äänivalta.

Voivatko syytteet muuttua oikeudenkäynnin aikana?

Syytteiden muuttuminen on mahdollista, jos oikeudenkäynnin aikana ilmenee syytteiden tueksi uusia todisteita, jotka eivät ole olleet ennen tätä tutkintaviranomaisten tiedossa. Uusia syytteitä voidaan kuitenkin nostaa vain seuraavissa tapauksissa:

Alkuperäisessä syytekirjelmässä kuvattuun tosiseikkoihin on tehtävä merkittäviä muutoksia.

Uudet syytteet koskevat törkeämpiä rikoksia, vaikkei tosiseikkoihin olisi tehty muutoksia.

Jos uusi syyte nostetaan, vastaajaa saatetaan pyytää valmistautumaan siihen ennen oikeudenkäynnin jatkamista.

Jos vastaaja tunnustaa syyllisyytensä johonkin syytteeseen, tuomio voi olla lievempi. Tuomioistuin ei voi kuitenkaan antaa tuomiota vain vastaajan tunnustuksen perusteella.

Mitkä ovat oikeuteni oikeudenkäynnin aikana?

Jos on syytteessä rikoksesta, josta voidaan määrätä yli viiden vuoden vankeusrangaistus, syytetyn on oltava läsnä oikeudenkäynnissä. Jos syytetty on ulkomaalainen ja hänen läsnäolonsa on välttämätöntä, oikeudenkäynti voidaan pitää ilman häntä vain [täällä](#) täsmennetyin edellytyksin. Kyseisissä tapauksissa syytetylle nimetään asianajaja [täällä](#) esitetyn menettelyn mukaisesti.

Periaatteessa oikeudenkäyntiin ei ole mahdollista osallistua videoyhteyden välityksellä. Tuomioistuin voi pelkästään kuulustella vastaajaa videoyhteyden välityksellä, jos se katsoo, ettei tästä ole haittaa totuuden selvittämiseksi. Näin voidaan tehdä vain siinä tapauksessa, ettei vastaaja ole maassa. Pakollinen osallistuminen tarkoittaa fyysistä läsnäoloa koko oikeudenkäynnin ajan. Vastaajalla on oikeus olla läsnä, vaikkei osallistuminen olisi pakollista. Jos vastaaja ei osaa kieltä, hän voi saada maksutta käyttöönsä tulkin.

[Rikosprosessilaissa](#) luetellaan tapaukset, joissa vastaajalla on oltava puolustus. Lisätietoa asianajajan valinnasta ja oikeudesta maksuttomaan oikeusapuun löytyy [täältä](#). Vastaaja voi vaihtaa asianajajaa. Jos vastaaja vangitaan, hän voi tavata asianajajansa ja keskustella tämän kanssa kahden. Vastaaja saa käyttöönsä tulkin, jos hän ei osaa kieltä.

Vastaaja voi puhua oikeudenkäynnin aikana, mutta hänen ei ole kuitenkaan pakko puhua. Puhumisesta ei aiheudu huonoja seurauksia edes silloin, jos vastaaja sanoo jotain, joka ei ole totta. Vastaajan on kuitenkin vahvistettava henkilötietonsa.

Mitkä ovat oikeuteni minua vastaan esitettävään todistusaineistoon nähden?

Vastaaja voi kiistää häntä vastaan esitetyt todisteet. Vastaaja voi esittää, ettei todisteita voida ottaa tutkittavaksi, koska niitä ei ole hankittu lakia noudattaen. Hän voi myös väittää, etteivät ne tue syytettyä, vaikka ne voidaankin ottaa tutkittavaksi. Yleensä todisteet kiistetään oikeudenkäynnin lopussa, kun asianajaja esittää puolustuksen perustelut. Todisteiden tutkittavaksi ottaminen voidaan kiistää myös varsinaisen oikeudenkäynnin aikana.

Vastaajalla on oikeus pyytää häntä puoltavia todisteita, jotka ovat lain mukaan tutkittavaksi otettavia. Vastaaja voi vaatia, että puolustuksen todistajia kuullaan. Vastaaja voi pyytää esittämään todisteita milloin tahansa oikeudenkäynnin aikana. Yksityisetsivän kautta hankitut todisteet voidaan ottaa tutkittavaksi, jos ne on hankittu lakia noudattaen. Asianajaja voi arvioida todisteiden merkitystä.

Vastaaja ja hänen asianajajansa voivat esittää haluamiaan kysymyksiä syyttäjän todistajille näiden läsnä ollessa. [Suojeltujen todistajien](#) kuulemiseen on oma erityinen menettelynsä. Vastaaja voi kiistää sen, mitä todistajat ovat sanoneet häntä vastaan. Yleensä tämä tehdään oikeudenkäynnin lopussa, kun asianajaja esittää puolustuksen perustelut.

Otetaanko rikosrekisteritietoni huomioon oikeudenkäynnissä?

Tuomioistuin kokoaa tiedot vastaajan aiemmista rikostuomioista, eikä tähän tarvita vastaajan suostumusta. Jos vastaaja todetaan syylliseksi ja hänellä on aiempia tuomioita, rangaistus voi olla ankarampi. Tietojen pitäisi olla ajan tasalla oikeudenkäynnin päättyessä. Toisessa jäsenvaltiossa annetut tuomiot otetaan huomioon, jos Bulgariassa toimiva tuomioistuin on tunnustanut ne aiemmin.

Mitä tapahtuu oikeudenkäynnin päättyttyä?

Jos tuomioistuin toteaa, että syyte on näytetty toteen niin, ettei siitä jää varteenotettavaa epäilyä, se toteaa vastaajan syylliseksi ja määrää hänelle lain mukaisen rangaistuksen. Muussa tapauksessa tuomioistuin julistaa vastaajan syyttömäksi.

Mahdollisia tuomioita

Elinkautinen vankeusrangaistus, johon voi kuulua oikeus tuomion myöhempään muuttamiseen: määrätään vakavimmista rikoksista. Elinkautista, johon ei kuulu tätä oikeutta, ei voida muuttaa määräaikaiseksi vankeusrangaistukseksi. Määräaikainen vankeusrangaistus on enintään 20 vuotta ja poikkeustapauksissa enintään 30 vuotta. Rangaistus suoritetaan vankilassa.

Määräaikainen ehdollinen vankeusrangaistus: sisältää valvontatoimet ja rangaistusvaikutuksen tuomitun vapautta riistämättä. Yhdyskuntapalvelu voi olla tällainen rangaistus.

Omaisuuksien menettäminen: tuomitun omaisuus tai osa omaisuudesta otetaan pakkokeinoin pois.

Sakkorangaistus: tuomitun on maksettava tietty rahamäärä.

Tiettyssä virassa toimimista tai tietyn ammatin harjoittamista koskevan oikeuden määräaikainen menettäminen tai kunniamerkin tai sotilasarvon menettäminen.

Julkinen sensuuri: tuomio julkaistaan asianmukaisella tavalla.

Mikä on rikoksen uhrin rooli oikeudenkäynnissä?

Yksityisenä syytteen nostajana uhri ajaa syyttäjän esittämää syytettyä ja vaatii vastaajan tuomitsemista. Siviilioikeudellisen asian kantajana uhri haluaa, että vastaaja tuomitaan maksamaan rikoksesta aiheutuneet vahingot. Uhri esittää vaatimuksen oikeudenkäynnin aluksi ja osallistuu oikeudenkäyntiin näissä rooleissa, jos tuomioistuin näin päättää.

Suojellun todistajan kuuleminen

Todistajanlausunnon antaminen voi vaarantaa todistajan tai hänen perheensä ja ystäviensä hengen ja terveyden. Jos tuomioistuin on vakuuttunut vaaran todellisuudesta, se toteuttaa todistajan pyynnöstä tai tämän suostumuksella toimenpiteitä suojellakseen kiireesti todistajan turvallisuutta. Vaarassa olevan todistajan henkilöllisyyden salaaminen on tällainen toimenpide.

Tuomioistuin kuulee suojeltua todistajaa, jonka henkilöllisyys pidetään salassa, kun oikeudenkäynnin osapuolet eivät ole läsnä. Laissa vaaditaan tuomioistuinta toteuttamaan kaikki mahdolliset varotoimet, jotta todistajan henkilöllisyys ei paljastu. Kuulemisen jälkeen tuomioistuin toimittaa vastaajalle ja tämän asianajajalle viipymättä jäljennökset todistajanlausunnosta, jota ei ole allekirjoitettu. Vastaaja ja hänen asianajajansa voivat esittää todistajalle kysymyksiä kirjallisesti.

Linkkejä

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224> [Rikosprosessilaki](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529> [Rikoslaki](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660> [Tuomioistuinlaki](#)

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm> [Ylin tuomioistuinneuvosto](#)

Päivitetty viimeksi: 10/05/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päättyttyä

Voinko hakea muutosta tuomioon?

Kun tuomioistuin on todennut vastaajan syylliseksi tai syyttömäksi, se antaa tuomion, josta vastaaja saa tiedon oikeudenkäynnin päätteeksi. [Rikosprosessilaissa](#)

säädetään tapauksista, joissa tuomioistuin voi jättää rikosasian sillensä tuomiota antamatta. Tällöin tuomioistuin tekee päätöksen.

Vastaaja voi hakea muutosta sekä tuomioon että päätökseen.

Muutosta on haettava kirjallisesti, ja hakemuksessa on oltava vastaajan allekirjoitus. Hakemus toimitetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kautta muutoksenhaun käsittelevään tuomioistuimeen. Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on piirituomioistuin, muutosta haetaan maakuntatuomioistuimesta. Maakuntatuomioistuimen tuomioihin ja päätöksiin haetaan muutosta muutoksenhakutuomioistuimesta. Lisätietoa

tuomioistuimista on [yli](#) **ylimmän tuomioistuinneuvoston** verkkosivuilla. Tuomioon on haettava muutosta 15 päivän kuluessa sen antamisesta ja päätökseen 7 päivän kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

Muutosta voi hakea tuomioistuimen päätelmiin, jotka koskevat toteen näytetyiksi katsottuja tosiseikkoja, sekä lakien soveltamiseen ja epäoikeudenmukaiseen rangaistukseen. Muutoksenhakutuomioistuin ratkaisee kuitenkin aina, onko tuomio kokonaisuudessaan oikea vai ei, riippumatta muutoksenhaussa esitettyjen seikkojen lukumäärästä ja sisällöstä.

Mitä tapahtuu, jos haen muutosta tuomioon?

Muutoksenhakemuksen saatuaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lähettää siitä jäljennökset syyttäjälle ja muille oikeudenkäynnin osapuolille. Tuomioistuin välittää asian ja muutoksenhakemuksen muutoksenhakutuomioistuimelle tuomiooperusteidensa ohella. Muutoksenhakemus ei johda automaattisesti vastaajan vapauttamiseen, jos tuomioistuin on määrännyt vastaajan pidettäväksi tutkintavankeudessa [syytteen pakoilun estämiseksi](#). Vastaaaja voi kuitenkin pyytää muutoksenhakutuomioistuinta lieventämään toimenpidettä. Pyyntö ratkaistaan erillisessä käsittelyssä.

Muutoksenhakutuomioistuimella ei ole mitään määräaikaä käsittelypäivän asettamiselle. Tämä riippuu siitä, milloin tuomiooperusteet voidaan laatia ja miten paljon muutoksenhakutuomioistuimella on asioita käsiteltävänä.

Muutoksenhakutuomioistuimelle voi esittää uusia todisteita, koska se voi todeta uusia tosiseikkoja. Ensimmäisen oikeusasteen oikeudenkäynnissä sovelletut päteväksi osoittamisen säännöt pätevät myös tässä.

Mitä muutoksenhakukäsittelyssä tapahtuu?

Vastaaaja voi osallistua käsittelyyn, mutta osallistuminen ei ole pakollista. Vastaaaja ja hänen asianajajansa voivat esittää suullisen lausunnon muutoksenhakemukseen sisältyvistä seikoista. Muut läsnä olevat osapuolet voivat kertoa mielipiteensä muutoksenhakemuksesta.

Muutoksenhakutuomioistuin voi

päätää kumota tuomion ja siirtää asian syyttäjälle tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle uudelleen tarkasteltavaksi

kumota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion ja antaa uuden tuomion

päätää lieventää tuomiota

päätää kumota tuomion ja jättää rikosoikeudenkäynnin sillensä

keskeyttää rikosoikeudenkäynnin [rikosprosessilaissa](#) säädetyissä tapauksissa

vahvistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion.

Mitä tapahtuu, jos muutoksenhaku hyväksytään / muutoksenhakua ei hyväksytä?

Jos vastaaja ei ole tyytyväinen muutoksenhakutuomioistuimen tuomioon tai päätökseen, hän voi hakea siihen muutosta korkeimmasta kassaatiotuomioistuimesta. Jos muutoksenhakutuomioistuinta toimii maakuntatuomioistuin, vastaaja voi hakea muutosta korkeimmasta kassaatiotuomioistuimesta vain, jos maakuntatuomioistuin on antanut uuden tuomion.

Korkein kassaatiotuomioistuin ei totea uusia tosiseikkoja eikä hyväksy näin ollen uusia todisteita. Se voi ottaa kantaa vain siihen, onko lakeja sovellettu oikein ja onko määrätty rangaistus oikeudenmukainen. Korkein kassaatiotuomioistuin käsittelee vain muutoksenhakemuksessa esitetyt seikat.

Vastaaajalla on oikeus korvauksiin vain, jos tuomio kumotaan ja muutoksenhakutuomioistuin antaa uuden vapauttavan tuomion. Tarkempia tietoja löytyy [täältä](#) erityiskorvauksista annetusta laista. Jos tuomio säilyy muutoksenhausta huolimatta, se merkitään rikosrekisteriin, vaikka rangaistusta lievennettäisiin. Vapauttavaa tuomiota ei merkitä rikosrekisteriin.

Muutoksenhakua ei voida jatkaa, kun vastaaja on käyttänyt kaikki muutoksenhakeinot muutoksenhakutuomioistuimessa ja korkeimmassa

kassaatiotuomioistuimessa. Tuomiosta tulee lopullinen, jos tuomioon ei haeta muutosta, jos siihen haetaan muutosta vasta määräajan umpeuduttua tai kun korkein kassaatiotuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

Olen toisen jäsenvaltion kansalainen. Voidaanko minut palauttaa kotimaahan oikeudenkäynnin jälkeen?

Tuomittu voidaan palauttaa kotimaahan. Joissakin tapauksissa tämä voidaan tehdä myös vastoin tuomitun tahtoa. Tuomittua ei siirretä automaattisesti tuomion tullessa voimaan. [Rikosprosessilaissa](#) yksityiskohtaisesti kuvattua menettelyä on noudatettava. Tuomitulle annetaan oikeudellista neuvontaa.

Jos minut tuomitaan, voidaanko minua syyttää uudelleen samasta rikoksesta?

Laisa ei salli syyttämistä uudelleen rikoksesta, josta henkilö on jo kerran tuomittu. Kielto pätee myös, vaikka tuomio on annettu toisessa jäsenvaltiossa.

Syytettyä/tuomiota koskevat tiedot

Tiedot vastaajaa vastaan esitetystä syytteistä säilytetään poliisin rekistereissä. Jos vastaaja todetaan syyttömäksi, hän voi pyytää poliisia poistamaan tiedot rekisteristä.

Tieto tuomiosta lisätään rikosrekisteriin. Rikosrekisteri säilytetään asianomaisessa piirituomioistuimessa. Jos tuomittu on syntynyt muualla kuin Bulgariassa, rikosrekisteri säilytetään oikeusministeriössä.

Rikosrekisterimerkinnot poistetaan vasta, kun tuomittu täyttää 100 vuotta. Tämän jälkeen rekisteri tallennetaan mikrofilmille ja tuhotaan. Tuomitulta ei tarvita suostumusta rikosrekisterin säilyttämiseen. Tietojen säilyttämistä ei voi myöskään vastustaa.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#)

[Laki valtion ja kuntien vahingonkorvausvastuusta \(kansalaisille aiheutuneet vahingot\)](#)

[Asetus N:o 8, annettu 26 päivänä helmikuuta 2008, rikosrekisteritoimistojen tehtävistä ja työn järjestämisestä](#)

Päivitetty viimeksi: 10/05/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

5 – Vähäiset liikenne rikkomukset

Miten käsitellään vähäisiä liikenne rikkomuksia?

Esimerkiksi ylinopeuksiin ja pysäköintivirheisiin liittyvät vähäiset liikenne rikkomukset käsitellään hallintoteitse hallinto-oikeudellisina rikkomuksina. Mahdollisia seuraamuksia voivat olla sakko tai moottoriajoneuvon ajo-oikeuden menettäminen määräajaksi. Vakavammassa rikkomuksissa voidaan määrätä molemmat seuraamukset.

Rikkomukset toteaa ja niistä rankaisee liikennepoliisi. Hallinto-oikeudelliseen seuraamukseen voi hakea muutosta asiaankuuluvasta piirituomioistuimesta seitsemän päivän kuluessa siitä, kun seuraamus on annettu tiedoksi. Muutoksenhakijalla on oikeus asianajajan puolustukseen. Enintään 50 Bulgarian levan suuruisiin sakkoihin ei voi hakea muutosta.

Piirituomioistuin voi vahvistaa tai kumota seuraamuksen. Piirituomioistuimen ratkaisusta voi valittaa asiaankuuluvaan hallintotuomioistuimeen. Sen päätös on lopullinen. Lisätietoa tuomioistuimista on saatavilla [yli](#) **ylimmän tuomioistuinneuvoston** verkkosivuilla.

Samaa menettelyä sovelletaan myös muiden jäsenvaltioiden kansalaisten tekemiin rikkomuksiin.

Merkitäänkö tällaiset rikkomukset rikosrekisteriin?

Tällaisia rikkomuksia ei merkitä rikosrekisteriin.

Linkkejä

 [Laki hallinto-oikeudellisista rikkomuksista ja seuraamuksista](#)

 [Tieliikennelaki](#)

 [Tieliikennelain täytäntöönpanoasetukset](#)

Päivitetty viimeksi: 10/05/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.